

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 3, 31 Март

TURIZM INDUSTRIYASIDA TEXNOLOGIK YANGILIKLARNI BOSHQARISH

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti Turizm (faoliyat yo'nalishlari
bo'yicha) yo'nalishi talabalari

Atamurodova Gulsevar Davron qizi

Saidqulova Mohistara Zayniddin qizi

Ochildiyev Erali Narmamat o'g'li

Annotatsiya: turizm industriyasida texnologik yangiliklarning alohida o'rni yoritilgan. Ijtimoiy aloqaning nechog'lik muhimligi turizmdagi o'rni kabi tushinchalar, marketing, aloqa operatorligidagi yaratilgan qulayliklar yoritilgan.

Kalit so'zlar: turizm insuatiriyasi, ijtimoiy aloqa, firma, marketing, texnologiya, aloqa operatorligi, glabal axboirot.

Turizm iqtisodiyotiga komputer texnologiyalari katta foyda keltira boshlagan tarmoqlaridan biriga aylanib qoldi. Bularga aviachiptalar, boshqa turdagi transport vositalari uchun chiptalar, sayohatlar va mehmonxolarda xonalar uchun avvaldan buyurma berib qo'yish tizimlari kiradi. Bugungi kunda Amadens, Gabriel, Sabre, World Spar, Apollo va boshqalar kabi eng yirik tizimlarning O'zbekistonda o'z vakolatxonalarini ochilgan. Bundan tashqari Internet - jahon axborot tarmog'ining ahamiyati bu sohada kun sayin ortib bormoqda. internet- texnologiyalar turistik firmalarga xalqaro telefon suhbatlari va faks yo'llash uchun xarajatlarni qisqartirish evaziga katta miqdordagi mablag'larni tejashda yaqindan yordam beradi.

Yil sayin aviachiptalar va mehmonxonalariga avvaldan buyurtma berish tizimidan foydalanayotgan turistik firmalarining soni ortib bormoqda. Bunday tizimlar jahonning barcha mehmonxonalarida xonaga buyurtma berish qisqa vaqt davomida ish joyini tark etmagan holda buyurtma berish shartlari, narxlar, imtiyozlar to'g'risida ma'lumot olish imkoniyatini beradi. Avvallari bu ishlarni amalga oshirish uchun uzoq vaqt va mablag' kerak bo'lardi. Tizimga kiruvchi agentliklar hozirgi kunda o'tgan yilgi ma'lumotnomalardan emas, balki eng oxirgi ma'lumotlardan foydalanishadi. Alean tizimining qatnashchilari qimmatbaho dasturiy ta'minotni sotib olishlariga hojat yo'q, chunki bu tizim Internet tarmog'ining standart texnologiyalariga asoslangan.

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 3, 31 Март

Yangi texnologik urush tufayli turistik xizmatlar bozorini tizimlashtirish jarayoni jadal ravishda kechmoqda. Axborot tizimlariga murojaat qilish qiymati pasaydi. Bu hodisa 2-3 kishidan iborat turistik agentligiga avvallari foydalanish qimmatga tushgan xizmatlardan foydalanish imkoniyatini beradi. Bu shuni anglatadiki, unchalik katta bo'lmagan turagentliklar katta tashkilotlarga jiddiy raqobatni yuzaga keltirishi mumkin. Internet rivojlanishi bilan birga nafaqat turistik biznesda qatnashuvchilarning joyi va roli, ular o'rtasidagi munosabatlar, balki xo'jalik yuritishining butun falsafasi-turistik marketing qayta ko'rib chiqilmoqda. Umumjahon axborot tizimi ananaviy marketing usullarini samarasiz qilib qo'ymoqda. Xizmat ko'rsatish sohasida ishlovchi marketologlar yangi elektron aloqa vositalari imkoniyatlaridan to'laqonli foydalanishni istasalar, tarmoqning bu xususiyatlarini hisobga olishlari zarur.

Turizm sohasida ijtimoiy aloqa, marketing axborot kabi yo'nalishlarni jadal rivojlantirish orqali mamlakatimizning turistik salohiyatini yuksaltirish mumkin.

Turizm sohasidagi axborot texnologiyalari shu soha ichida va tashqarisida, tijorat maqsadida qo'llaniladigan barcha kommunikasiya hamda axborot texnologiyalari majmuidir. Internet va global axborot tarqatish texnologiyalari turizm industriyasining asosiy axborot texnologiyalari hisoblanadi. Yil sayin aviachiptalar va mehmonxonalariga avvaldan buyurtma berish tizimidan foydalanayotgan turistik firmalarining soni ortib bormoqda. Bunday tizimlar jahonning barcha mehmonxonalarida xonaga buyurtma berish qisqa vaqt davomida ish joyini tark etmaganholda buyurtma berish, narxlar, imtiyozlar to'g'risida ma'lumot olish imkoniyatini beradi. Avvallari bu ishlarni amalga oshirish uchun uzoq vaqt va mablag' kerak bo'lardi. Tizimga kiruvchi agentliklar hozirgi kunda o'tgan yilgi ma'lumotnomalardan emas, balki eng oxirgi ma'lumotlardan foydalanishadi. Alean tizimining qatnashchilari qimmatbaho dasturiy ta'minotni sotib olishlariga hojat yo'q, chunki bu tizim Internet tarmog'ining standart texnologiyalariga asoslangan.

Ijtimoiy aloqa sifati bilan birgalikda aloqa operatorlik sohalari haqida ma'lumot berib o'tsak.

Mamlakatimizda faoliyat ko'rsatayotgan aloqa operatorlari ham tarixiy shaharlarimiz, muqaddas qadamjolar hududidagi aloqa qamrovini o'rganib, xizmat sifatini zamon talablariga yetkazsa, avvalo, o'z zimmasidagi majburiyatni bajargan va qolaversa, yurtimiz turizm salohiyatini yuksaltirishga hissa qo'shgan bo'lar edi.

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 3, 31 Март

Sir emas, biror bir mamlakatga borsangiz, eng avvalo, sog‘-omon yetib kelganingizdan uydagilarni xabardor qilishga shoshilasiz. Iqtisodi taraqqiy etgan, turizm rivojlangan mamlakatlarda bu borada muammolar uchramaydi. Siz, turli paketdagi sim kartalar orqali aloqa xizmatidan foydalanishingiz mumkin. Safar davomida mobil telefoningiz bekam-ko‘st ishlab tursa, o‘zingizga ishonchingiz mustahkam bo‘ladi.

Yurtimizga kelayotgan sayohlarni ham o‘zimizga qiyoslasak, masala mohiyati yanada oydinlashadi.

Bu borada Uzmobil kompaniyasi tomonidan turistlar uchun maxsus tariflarning ishlab chiqilgani, mobil routerni ijaraga berish xizmatlarining joriy etilganini olqishlasa arziydi. Boshqa kompaniyalar ham bu borada o‘zaro raqobatga kirishsa, nur ustiga nur bo‘lardi.

. Internet va global axborot tarqatish texnologiyalari turizm industriyasining asosiy axborot texnologiyalari hisoblanadi. Bu kabi sohalarni rivojlantirish bizga ko‘p qulayliklarni keltiradi. Turistlar nazarida marketing rivojlanish qulayliklari albatta e‘tiborni tortadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi —O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha harakatlar strategiyasi to‘g‘risidagi PF-4947-sonli Farmoni. O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami, 2017 y., 6-son, 70-modda.

2. Mirziyoev Sh.M. Erkin va farovon demokratik O‘zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent, —O‘zbekiston NMIU, 2017. – 29 b.

3. Mirziyoev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta‘minlash yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. —O‘zbekiston NMIU, 2017. – 47 b.

4. www.stat.uz – O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi sayti.

5. www.cer.uz– Iqtisodiy tadqiqotlar markazi sayti.